

Göç meselesi AB-Türkiye işbirliğini artırdı

Kıbrıs'ta çözüm arayışına katkı

Raporda Kıbrıs Adası'nda çözüme yönelik kararlı desteğin altı da çiziliyor. Balkanlar, Suriye, Irak, Libya ve İran, işbirliği gereken alanlar olarak öne çıkarken; Türkiye ile AB'nin etkili bölgesel politikaların tesisi bakımından her dönem birbirine muhtaç aktörler olmaya devam ettiği açıkça gözler önüne seriliyor.

Ahmet Ceran / İktisadi Kalkınma Vakfı Uzmanı

TÜRKİYE-AB ilişkilerini verimli ve olumlu bir seyre getirmek amacıyla başlatılan Türkiye-AB Yüksek Düzeyli Siyasi Diyalog Toplantıları'nın en yenisi, 22 Kasım 2018 tarihinde Ankara'da gerçekleşti. Toplantıya Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, AB kanadından da AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Federica Mogherini ile Komisyonun Komşuluk Politikası ve Genişleme Müzakerelerinden Sorumlu Üyesi Johannes Hahn katıldı. Toplantıda göç ve Suriye krizine ilişkin meseleler masaya yatırıldı. Toplantı sonunda düzenlenen rapora göre bu iki mesele, Türkiye-AB ilişkilerinde yeni bir sayfa açılmasını sağladı. Buna göre şu cümle bu gerçeği gözler önüne seriyor: "18 Mart 2016 Mutabakatı, düzensiz göçün yönetimine önemli katkı sağlamış ve Türkiye ile AB arasında benzeri olmayan bir işbirliğinin önünü açmıştır."

TÜRKİYE'YE CÖMERTLİK ATFI

Göç yönetimi alanındaki işbirliği, dönemin iç ve dış dinamikleri fark etmeden, tarafların birlikte çalışma deneyimini perçinlemesi ve somut çıktılarla her zaman göz önünde bulundurulması gereken bir örnek haline geldi. Bu açıdan Türkiye'nin başarısı ve yüklenmiş sorumluluk, metinde de Türkiye'nin benzersiz bir cömertlik sergilediği atfıyla perçinlenmiş durumda. Dolayısıyla Suriye krizinin diğer aşamalarında da tarafların işbirliği ve ortak tutumuna müsait çeşitli alanlar mevcut. Bunun başında da tansiyonun en üst noktalara çıktığı İdlib bölgesinin durumu geliyor.

ORTAK PAYDA ARAYIŞI

Toplantıda gündeme getirilen konular, tarafların gelecek perspektiflerine ilişkin dikkate değer ipuçları taşıyor. Dolayısıyla toplantı sonrasında, iki tarafın da iradesiyle kamuoyuna sunulan ortak açıklamanın satır aralarına bakmak gerekir. Metin, Türkiye-AB ilişkilerine atfedilen stratejik önem vurgusuyla başlıyor, ortak payda arayışıyla devam ediyor. Bu çabanın inışli çıkışlı zamanlarda dahi gündemde olması şüphesiz ki önemli.

HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ

Metinde ilk somut ve olumlu vurgu Reform Eylem Grubu (REG) toplantılarının tekrardan başlamış olmasına yönelikti. REG mesajının hemen ardından, 15 Temmuz hain darbe girişiminden sonra girilen restorasyon döneminde ortaya çıkan

60. yılına ulaşan Türkiye-AB ilişkileri, her geçen yıl yeni bir boyut kazanıyor. Son dönemde yaşanan göç meselesi ve Suriye'deki gelişmeler, tarafların işbirliği potansiyelini daha da artırdı.

hukukun üstünlüğü sorunlarının giderilmesinin üstünde durulması, bu alanda somut hamle beklentisinin bir tezahürü şeklinde okunabilir. Özellikle Komisyon tarafının temel hak ve özgürlükler alanında Türkiye'den kararlı adımlar beklediği görülüyor. Kapsayıcı ve açık bir sivil toplum için işbirliği sinyalleri göze çarpıyor.

ÖNCELİKLİ İŞBİRLİĞİ TERÖRDE

Toplantının sonuçlarına bakıldığında öncelikli işbirliği alanlarının başında terörle mücadelenin geldiğini söylemek gerekir. Taraflar, terörün finansmanıyla mücadele, aşırılıkla mücadele etmeye yönelik girişimler, DEAŞ'a katılmaya çalışan yabancı terörist savaşçıların engellenmesi, havacılık emniyeti ve Türk makamlarıyla AB ajansları arasında daha yakın işbirliği konularında uzlaşmış ve karşılıklı güven tazelenmiş gibi duruyor.

Somut adımlar şart

İlerlemeye açık her alanda, olumlu çıktılara ulaşılabilmesi için ise formül çok açık: Somut adımlar atılmaya başlanmalı. Her iki taraf için de bu durum geçerli. Bu formülün çalışan bir formül olduğunu bizlere REG toplantısı ve ardından gelen olumlu tepkiler gösteriyor. Nitekim artık tasarlanan eylem planlarının uygulamaya geçmesi ve reform adımlarına dönüşmesi gerekiyor; özellikle de temel hak ve özgürlükler alanında. AB tarafından ise atılan her adıma uygun samimi ve yapıcı karşılıklar gelmeli. Samimiyet ve yapıcı tutum, sürecin devamında öncelikli motto olmalı. Saf çıkar odaklılığın temel itici güç olduğu herhangi bir sürecin yapısal ve geniş çaplı sonuçlar vermesi, Türkiye-AB ilişkileri açısından pek de mümkün görünmüyor.